

Mgr. Věra Špígllová

Konference Umění do lavic? 4. - 5. 5. 2022, Kutná Hora

Spalovač mrtvol

Anotace:

Lekce žáky upozorňuje na odlišnosti výrazových prostředků jednotlivých druhů umění. Seznamuje především se specifickými vyjadřovacími prostředky filmového umění v porovnání s dalšími druhy umění (literární, výtvarné a dramatické). V lekci je využito interaktivních a tvůrčích metod zmiňovaných výchov.

Téma:

Sledování vývoje postavy Karla Kopfrkingla ve filmu Juraje Herze Spalovač Mrtvol a ve stejnojmenné novele Ladislava Fukse.

Doporučený věk: 17+

Cíle:

Uvědomit si nejen odlišnosti, ale i shody a analogie jednotlivých druhů umění. Rozpoznat jednotlivé velikosti záběru a uvědomit si jejich funkci ve vyprávění příběhu, ve vytváření charakteristiky postav.

Metody a techniky práce:

- výtvarná výchova – kresba postavy, symbolický význam barev, analýza výtvarného díla – čtení symbolů
- dramatická výchova – živý obraz, pantomima, člověk v roli
- literární výchova – čtení s pochopením, vnější a vnitřní charakteristika, slohový útvar – charakteristika literární postavy
- beseda, sdílení poznatků

Délka: 2 x 90 minut, lze i 4 x 45 minut (bez projekce filmu a četby novely)

Pomůcky: film Spalovač mrtvol, stejnojmenná kniha, čtvrtky velikosti A4 a A3, barevné pastely, fixy, pracovní listy (PL)

Postup:

1. samostatné vyplnění **PL Velikost záběru**
2. **beseda** nad PL – jednotlivé druhy záběrů a jejich funkce
3. samostatná **četba** textu z **PL č. 1** s vyhledáváním informací (vnější a vnitřní charakteristika) o postavě Karla Kopfrkingla
4. na základě poznatků z četby **nakreslit** pana Kopfrkingla (papír A3 po délce přeložený, pravou polovinu nechat zatím prázdnou), využít symboliky barev
5. **sdílení obrázků**, vysvětlení svých vizualizací postavy

6. **dramatizace** postavy pana Kopfrkingla – žáci přistupují k židli představující lavičku v ZOO – sedají si tak, jak by si nejspíše sedl podle jejich představ pan Kopfrkingl
1. **7 projekce úvodu filmu** (ještě před titulky, část odpovídající textu)
7. **beseda** – které nové informace přinesl film, význam záběrů VD, D
8. samostatná **čtenba** textu z **PL č. 2 a č. 3** – nové poznatky o postavě a následné dokreslení do prvního obrázku pana Kopfrkingla
9. **dramatizace textu č. 2 a č. 3** – scénka, která v sobě spojí informace o postavě z obou textů
10. **projekce části filmu**, která odpovídá textu č. 3, s následnou analýzou literárního textu, předchozí žákovské dramatizace a filmové ukázky: hledání analogií a odlišností
11. **čtenba textu č. 4** - další poznatky o postavě pana Kopfrkingla
12. na základě nových poznatků z četby **nakreslit** druhý portrét pana Kopfrkingla (druhá polovina papíru A3), opět využít symboliky barev
13. **beseda** – v čem se oba portréty liší, kdo je pan Kopfrkingl?
14. **projekce částí filmu**, které odpovídají textu č. 4
15. **beseda** – jakými prostředky zaznamenává vývoj postavy pana Kopfrkingla film a jak je jeho postava představená v novele?
16. **slohový úkol** – napsat charakteristiku literární postavy pana Kopfrkingla
17. **PL** – printscreen z 88. minuty filmu a reprodukce obrazu H. Bosche Zahrada pozemských rozkoší – pravý panel Peklo a zatracení:
 - a) analýza obrazu, vysvětlení symboliky jednotlivých atributů a scén
 - b) důvod využití reprodukce obrazu v pozadí záběru s panem Kopfrkinglem, hledání souvislostí, symboliky,...
18. **projekce celého filmu**
19. **čtenba novely**

Reflexe:

Pracovala jsem se studenty ve věku 17 – 19 let, vycházela jsem ze situace, že film nebo knihu znají v každé třídě maximálně jeden až dva studenti. Podle složení a zájmu třídy nebo skupiny jsem se u jednotlivých úkolů zdržela různě dlouhou dobu, proto navržená doba je pouze orientační. Ideální je devadesátiminutový blok.

Bod 17. a 20. lze splnit jako samostatný domácí úkol, bod 18. např. v hodině výtvarné výchovy. Projekci filmu lze uskutečnit v rámci filmového klubu s následnou besedou.